

გაზეთის ღირს			
თვე	მან.	თვე	მან.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნაშრომი — ერთი შურა

ივერიის

გაზეთის დასაყვებად და ყველა განცხადებას დასაყვებად უნდა მიმართოს: თბილისი რედაქციის გვერდზე, ან კერძოდ: თბილისის ქუჩაზე, თ. ჯანაშვილის ქუჩაზე, პირდაპირ, ან: გრუზინის სხლეტში, წყნარ-იანის განყოფილებაში საზოგადოების განყოფილებაში, სადაც დასაყვებად განცხადებები უნდა მიმართოს.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივად 5 კოპიკი ერთი კვირისა.

1877-1891 საპოლიტიკო და სალიტერატურული გაზეთი 1877-1891

გაზეთი „ივერია“ პირველი მარტიდან წლის დასრულებამდე ღირს 8 მ. 75 კ.

ივერია

გამოვა 1891 წელს ივერია პროვინციით, როგორც საქმე.

ვიხსნ მკურს დაიკავებოდა გაზეთი ან 1891 წლისთვის, მიმდარტო მ.

თბილისში: ა) თითო რედაქციის, ნიკოლოზის ქუჩაზე, ვარანცოვიძის პირდაპირ, თ. გრუზინის ქუჩის სახლში, № 21; ბ) საქართველოს წინა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების განყოფილებაში, სახლის ქუჩაზე, თავდაზნაურთა საადგილო-მამული ბანკის ქარავლის გალერეაში.

ტფილისის ცენტრ მცხოვრებთა უნდა დაბარდნ გაზეთი შექმნის ადრესით: Вь Тифлисе. В редакцию газеты „ИВЕРИЯ“.

რედაქცია მასთანვე იმყოფება, რომ იგი გაზეთის გაცემის გამო მასთანვე იმყოფება, რომ იგი გაზეთის გაცემის გამო მასთანვე იმყოფება.

რამ ვიღველი კარგად იყო მიხედვით, რომ ვიღველი კარგად იყო მიხედვით, რომ ვიღველი კარგად იყო მიხედვით.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

როცა გერმანიის იმპერატორმა, ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

მარგისაგან დევნილ სოციალისტების სრული თავისუფლება მიანიჭა. ეგვიპტე ისეთვე მამულის შვილები არიან, როგორც სხვებიც, ამბობდა იმპერატორი. იმპერატორის ასეთი განკარგულება მოჰყვა სრული დამხობვა სახელმწიფოს. სოციალისტებმა თავი დაანებეს ურჩობას და მშვიდობიანად შეუდგნენ თავის დანს გადკიდვას და რიგობად მოწყობას. შემდეგ იმპერატორმა ჩააგდო გელი მუშათა საქმეს და ისეთი მხნეობით შეუდგა ამ საქმის გადგომა დაბოლოებას, რომ მთელი ევროპა ახლოვანდა. დანაგრულ შუშათა შორის რომ ვიღველიში მოიპოვა „მუშების მამის“ სახელი. შემდეგ შეუდგა სწავლა-განათლების საქმის განკარგვას და აქვე დიდი სახელი გაიჭრა, როგორც მკვლევარი კეთილდღეობისათვის მზრუნველი. ერთი სიტყვით, რა საქმესაც ხელს. მოკვდება იმპერატორი, ყველაზე ცოტად თუ ბევრად თავის უნარს იჩენდა და ისე ათავსებდა, რომ მადლობის მეტი არა ეთქმოდნა და უბინძურება ბრუნობდა, არც ეჩვენებოდა გერმანიას.

დაბად. კვეთს ზემოდ ჩამოვლილ საქმეში იმპერატორს გოჭი აღიარს დაუჯდა, მაგრამ დარჩა ერთი უღვესი საქმე, რომლის დაბოლოებასაც დიდი მხნეობა, დიდი უნარი, დიდი ნიჭი და გამოცდილება ეჭირებოდა. ვიღველი უეჭველი, შეუდარებელის საზო-

სული ამომხდა შენს ლოდინში! ეს ბუთი წელიწადი ჩემთვის ხუთ საუკუნედ გარტყდა. სადა ხარ აქთანად? ნუ თუ ამ ხუთის წლის განმავლობაში ერთხელ მინც არ ჩამოხველ ტფილისში!

— რა ჩამოხველეთ, არა ენახე დამ? თუკაც იხიცი უნდა ვიხარო, რომ ესეც მინდებოდა შერი ნახე!..

— რად გიწინდებოდა, რა იყო მიზეზი? გაოცებით დამოკითხა და თანაც გაუთარდა: ხომ არა ვაგივლინი-რა?

— რა უნდა გამეგონოს, მაგრამ ისე მე მეგონა, გეწინებოდა ჩემი ნახე.

— თელო, თელო! რა აზრი მოგდის, ვე რა საუკუნეები იყო! — საყვირდის კილოთი მიმართა თამარს. „შენი ნახე? რომ მეწინოს, მაშინ ენახე ნახე გამეხარდეს! განა აგრე მიცნო? იქნება შენ ტყუილ გეგონოს, ვე შენი ნახე, მაგრამ მე-კი უნდა ვიხარო, რომ ჩემ გეწინოს, ციმბირის წლიდან, როცა პირველად გნახე, მარტო შენ ჩამეყვინე ხატად, მარტო შენ იყავ ჩემი სალოცი...“

— მჯერა, მჯერა, ჩემო თამარო, — გაწიწიწინებდა თამარს, — და რედაქციას, რომ მაგერა, განა შენი სახელი და საქცილი ნათლად არ მიმტკიცებს, როცა გე სიტყვა მართალი?

— თელო, თელო! დამეწი თამარო, როცა ცოტათი დამეწილდები:

ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ, რომ ვიღველი მიერ.

გერმანიის მისცეს ნება იყოლიოს 450,000 კაცი, რადგან 45 მილიონი მკვიდრი ჰყავს, მაშინ საფრანგეთს იყოლება 35,000,000 ფრანგი გაცი, რადგან მკვიდრთა რიცხვი საფრანგეთში არ აღემატება 35 მილიონსა. მერე აქედან რა გამოვა? — ჰკითხულობს დერუდიანი. — ისაო, რამე გერმანიის მძლავრი იქნება და, როცა მოისურვებს, განადგურებს საფრანგეთსა. დერუდიანის ასეთი დასკვნას თოფ-იარაღის აურის შესახებ სრულიად ვითანებება ინგლისის მწერალი ჩარლზ დიდი. დიდი იმასვე დასძინს, რომ გერმანიის ყოველთვის შეუძლებელია დიდგვალად დაეხმოს თავისი ფარები სომარ ფეხზე და საფრანგეთს კი გაუქნევდეს, რადგან იქ სულ სხვა სახეა მძლავრობის წეს-წყობაა, ვიდრე გერმანიისა. გაქნევდნება აგრეთვე რუსეთს უკმაფო ფარის შეგროვება, რადგან დიდი და ვრცელი იმყოფება რუსეთისა. ამისათვისაო. — განაგრძობს შემდეგ, — თოფ-იარაღის აურა წარადს მოუტანს რუსეთსაც და საფრანგეთსაც, გერმანიას კი ნელს შეუწყობსა.

მაგრამ, რადგან არც რუსეთი და არც საფრანგეთი თავის ხელით უწყობს გამაჯობას არ მოისურვებენ, თოფ-იარაღსაც არ იყრის და ამ გვანად იმა უიდეგოელია მათ შორის. რამ იქნება, თუ არ იქნება, ეს მიანცა და მიანც ძნელი გამოსახებაა, მაგრამ ესეც ცხადია, რომ ვიდრე უფრო საფრანგეთთან შეიკავებს სურვილი ჯერ-ჯერობით არ შეესრუდება.

ა. ჟორჯელი

ახალი ამბავი

* ბრინჯის მოყვანა კავკასიაში ფარგულეზებულია ბაქოს, ერევნისა და გარჯის გუბერნიებში. ამ მხარეს აი

— არა!
— იქნება ქაბრიცა გუგეს? იქნება ვასთხოვდე, რაკი ვაღასწყვიტე იმედს ჩემს მისეღობაზე?

— არა!
— იქნება დღემდე ნება არ მოგცეს? სად არის დღე შენი? — მაშინ-ღა მომავალად იმისი ღელა.

— არც ეს არის. დღეაქვე არ დღეუბნებოდა ჩემს ბედნიერების შესახებ.
— მონაწრობის აღთქმა ხომ არ ღელა? სწორედ ასე იქნება, რადგან ნიკო.

— არა! არც ეს არის. ევრას გეტყვი „არას“ მეტსა, რაც უნდა მკითხო.

— არა! მეტს ევრას მეტყვი?! მის სინედ გარდებიტყვი და ხსნს არ ამოვიღებ, მაგრამ ერთს რომსაც კიდევ გკითხოვ და იმაზე-კი „არას“ ვერ მეტყვი. მითხარ, რა არის მიზეზი, რომ არას? მეუბნები?

თამარი გაფითრებული იღდა და ძლიერ და მსუნთქავდა. იმისი ხსენ ხან შეიქმნებოდა და ხან გაიშლიებოდა. მეც დიდძალ გაფითრებული და ათას ნაირი ფერის მითრავებდა თავში და მიკიდებდა ცეცხლს. ბოლოს თამარმა შემომხედ და გასტრებობს დამიწარა ცქერა. თოვლიანი ცრემლები ჰქონდა და ხსენს. თუქცა ცდილობდა შეეკავებინა ცრემლი, მაგრამ ევლარს მოახერხა, ამოღულდა ქოთანით

როგორი ჩვეულება აქვთ ბრინჯის მოყვანისა: დასთესენ თუ არა ბრინჯს, მთელს დათესილს მიწაზე წყალს ვაღებოშებენ და ამ წყალს ქვეშ, არა თუ ამოღის, დიდხანს იზრდება კიდევ ბრინჯი.

სამიწად-მომკმელო დებარტამენტს სახელმწიფო ქაინებას სამინისტროსა და გამოუწერია ამერიკიდან თესილი ისეთი ბრინჯისა, რომელსაც ასე ბევრი წყალი არ სჭირდება თურქულ და უფრო მშრალს ნიადაგზედაც ამოიღეს. ამ თესილის ნიმუშები დებარტამენტს წარმოუგზავნია ჩეჩენის სამეურნეო საზოგადოებისათვის ჩეჩენ მხარეში სავაჭროდ. ამ დღემდე გაუტრანია კიდევ ამ ბრინჯის თესილი ორ კაცს: ერთს ნახიჩევანის მცხოვრებელს (ერევნის გუბ.) და მეორესაც — ზაქათალის მცხოვრებელს.

ერთ-კი მოისურვებს ამ ბრინჯის წაღებას, მეუბლიან სამეურნეო საზოგადოებაში მიიღოს.

* ამ მოკლე ხანში სამეურნეო საზოგადოება შეუდგება თავის მოხელეთა არჩევნას. გენერალ - აღიუბნებენ და დიდგვალ-კარგისკაცის წყალობის გამო დარჩა თავისუფალი სამეურნეო საზოგადოების საბჭოს პრეზიდენტის ადგილი. ამას გარდა, 2-5 კუბაეების სხვა თანამდებობაზედ დასავლეთის გამო, დიქსალა იმის ადგილიც — ცეცხლ-პრეზიდენტობისა. რიგით უნდა იქმნენ ამორჩეულინი კიდევ ერთი წევრი საბჭოსი და იღვივნი.

* ხმა დადის, ვითომ რომ დღესამე ახალგაზდა ემპროის განზრახვა აქვთ, რუსულს ენაზე ყოველ-დღეობი გახეტი გემოსკენ ტუილის-შიო. გახეტი, Тихий. Искр. ის ოდენა იქნებოდა.

* ორშაბათის კრებაზე საბჭომ მოისმინა კომისიის მოხსენება სატრეებზე მდებარე სტრუქტურების შესახებ და თითქმის ერთ-ხმად შეიწყარა კო-

და დაბალბით ვაღმობჰარა ცრემლები. ქრულბეტელა დამიარა ტანში და მეც გული ამიჩქულა.

— თამარ, რატომ არ მეტყვი, რა გტანჯავს? რა არის შენის ცრემლები მისგან? მითხარ, ნუღარ მტანჯავს!

— ენეგეწიფილი გულ-ამომეღადარ.

— თოვლი! — წამოიბახა ბოლოს ცრემლის ყლბათ თამარი და ყვლდებოდა ჩამოეკიდა. თელა, გეგეწეწე, ნურას მათქმეინებ და ამაზე მეტად ნულარ დამტანჯავს! შემობრაღე გევედრები... მეუბნებოდა ტრირილით თამარი და აპნედა თან მღულარებას.

— ლამის არის გავგეღვე, ევლარა გამოვიარა!.. ეწუწუნებდა მეცა და ჩემდა-უნებელად მეცოდა ცრემლები.

— შენ გეცაცვალე, შემობრაღე! შენ მეტი ქვეყანაზედ ვულ-მომტკივარი არაფინა მყავს. ამ უკანანსკელ ორ წელიწადის ის იყო ჩემი სანატრული, რომ შენ მეჩანებ და სიყვარულით გამოვითხოვებოდი. ამ ნაწერამ გადამარჩინა დღემდე ცოცხალი, თორემ ენდა ჩემ ძღვესაც ევლარა წაიხადი. იმ ენდა ამისხულდა ნატერა ბედნიერი ენა და ამ უკანანსკელ წამის სიამოვნებს ნულარ მომიწამლავდე, მკონდეს ამ უკანანსკელ დღის სახეზედ რომ ქვეყანაზედ მოიხარებოდა ისეთი კაცი, რომელსაც ეუყვარებოდა და ევბრალბები. თუ ჩემის სიყვარულის ნაბერწყალი ოღანავი არის კიდევ გიღვივის გულში, ნურას მა-

მისის აზრი: ქალაქში უნდა შესივლილს სატიე მიწები 35 ათას მანეთად იმ პარობით, რომ ამ თავით 1000 თუმანი მიეტეს სტრუქტურა და დანარჩენი 2500 თუმანი ხუთის წლის განმავლობაში ხუთას-ხუთასი თუმანი წყნად უნდა და ამ ფულების 60% წინადაწინ ყოველ-წლიურად.

მის. მისაზღვს წინადადებით საბჭომ გადაწყვიტა კომისია აირჩეს იმისათვის, რომ ქალაქის გამგეობაზედ მოქალაქეთა საჩივარი ჯერ ამ კომისიის განიხილოს და მერე საბჭოს მოასმენდესო და არა ისე, როგორც დღემდე იყო, რომ გამგეობაზედ საჩივარი თითონ გამგეობა არჩედა და მოახსენებდა ხოლმე საბჭოს თავის აზრითოთა.

ხმოხანის ბან სენდგეაინანს წინადადება, რომ ქალაქის თავის არჩევანი გადადის იმ დრომდე, ვიდრე სხელმწიფო რჩევა ახალს საქალაქო დებულებას დაამტკიცებდეს, საბჭომ არ მიიღო და ქალაქის არჩევანი დაწინაა მომავალ 4 მარტისათვის.

* ხმა 3. ვასალაიფე ქალაქი შეიტანა გამგეობაში, რომ ახალ ქუჩების გაყვანა მანდალ ამ ეტრისება ჩეჩენ ქალაქს, სანამ მაგალი არ მოეცემა იმ მცხოვრებლებს, რომ მეტიც მოკლები არიან თავის მოხელის წინ თითონვე ვაკეთონ ქუჩა. დღემდე ასე იყო დაწესებული: იმ ადგილის მცხოვრებლებმა, სადაც ქუჩა უნდა გაეყვანა, ერთიანად უნდა შეგროვონ საჭირო ფული და ამას შემდეგ ქუჩის კეთებასაც შეუდგებინ. მხარდა იმხდარა, რომ ერთსა და ორის მიხედვის გამო ქუჩა ვერ გაეყვებოდა. ენლა ხმა 3. ვასალაიფე ითხოვს, რომ, სადაც ჯერ არის, გაეგვიგონოთ თითონ ვაკეთოს ქუჩა, ხარჯი გააწვიროს მცხოვრებლებს და ძალით გადახადენო.

ეს წინადადება ვასალაიფის მომავალ კრებაზედ მოხსენდება საბჭოს. თქმეინებ, როცმ შენც შეგმდებოდა, შენც ხელსა მკრავ, და მაშინ ბომ მე... მე... ოპ, თელა, ნუ მარტომე ამ უკანანსკელ ნუგეშს! თამარი უფრო მოუხატა ქეთინის და ცრემლების ფრეკებს. — თამარი! მაკირებს შენი ქვედა და თანაც მაშინებს. ეგრანობა, რომ რალდ შესაზარი რამ უნდა მოეხსინარა. — კიდევ მაგითომ გეგეწეწე, ნურას მკითხავ-მეთქი; ჩემო კარგო! უნაურსა ცრემლის მოყვარობამ ამტკიცა და იმისმა მღულარებამ მღებმა ვერ შეგეცეცა ურთა ამ ჩემს ახლებელს სურვილის თამარის სიბედობის გაგვიხსნა. მე მაინც ჩავიციედი და, რაკ შეგეცეცა, რომ არაფერს თქვა არ უნდა, ვკარი ხელი და წამოსალა დავაბრე. — თელა! — შეტრილია მან შესაზარის ხმით: შემობრაღე, ნუ მიხედე, გეტყვი ყველადღეს! თამარმა გეგეწეწე მომხედა ხელები და შემაყენა. — ოპ, რატომ მიწა არ ვასკლებდა შენ რა ჩამიტანს მე საცოდას! რატომ მიწა არ დამტკიცებ და სიციხე-ხელს არ მომიხსობს, რომ აღარ შემივლიო იმის თქმა, რის გავცეცე შენს გესუსს! — თამარი, დამშვიდდი და ისე მიამბე, რა მოხდა და რა იყო ისეთი! — მაშე უფრო დამიგდე: მე დღემ-მა არა მყავს...

* ქალაქში ხმა დადის, რომ ქალაქის თავის კანდიდატად სხვათა შორის დასახლებულია ნავთიკ გეგეილი გასრავლ სულხასას ქეს ტერან-სტეფანოვა.

* გურია: სახელ-განთქმული ყნაილი დარჩა, ეგ გურიის ქარიში, რომელიც სამის წლის განმავლობაში შიშის წარს სე-მდა მთელს გურიას და რომელიც ბევრს ხფთოს ვადარჩამ ბევრჯელ ვაუხსლტა ხელიდამ მთავრობას, ამ თთვის ოცდახუთს სოფელს გურუფეთში, ლანხეთის პოლიციის ბოქალის ჯაფარბიძის მიერ მოკლულ იქნა. იმდენა ამ ამავეს შემდეგ მოკლენბელი გურია მოიხვედნებს და იმის ცხოვრებაში შევიდოდა დაკაცთა შორის სთონთება“ დამკვიდრდება.

* გ. ჩარკვიანის სტამბაში იმე ქლებდა და ჩქარა ვასახილდ გამოვა ახალი ქართული წიგნი „ლერნის მსგავსი კვებ“.

* ბან არტურ ლეისტის დაუწერია გერმანულს ენაზედ მოთხრობა ქართული ცხოვრების შესახებ, სახელწოდებით „ნიო ვარანდიე“ (Nino Warandise). რომელიც შეუძენია ავტორისგან ერთს „გერმანულს წიგნის მეგვედელ საზოგადოებას“ შტუტგარტში თავის ერთ-ერთ ქურნალში მოსათავსებლად.

* იმეც ა. ლეისტის დაუწერია ბექელა ცალკე წიგნად სამის სტამბაში თბრობისა. ერთი მოთხრობაა: „შავის ზღვის პირად“, მეორე — „ქეთიდან“ და მესამე — „კატარა სანდრო“. წიგნი, როგორც შეეცეცეთ, ამ ზაფხულს იქნება მზად.

* ნავთიკი (გურია): 24 ამა თთვის დამით ბაქური მემამულის თ. ი. მკუტხატის სახლ-კარი სრულიად

— როგორ, ვანა დღემდე მოგიკვდა და ენლა მართო ხა?..

— არა, მე ისევე იმასთანა ვარ, ვისთანაც ვიყავი, მაგრამ ის ჩემი მშობელი დედა არ არის.

— სიხსნ, მაშე მაგითომ გეტყვოდა ისე ცუდათ!.. მაშე ეინ იყენენ შენი მშობლები, ეინ ჩავადლო მაგ ტარტაროზის ხელში და ეინ ვახდა შენი მოკვდა?

— ეინ იყენენ ჩემი მშობლები? ეგ არც მე ვიცი. არ ვიცი რა ვგარის თუ არ, რა რჯულისა: ქართული, რუსი თუ იცი. უფრო ქართველი უნდა იყო, რადგანაც სახელად თამარი და-ურქმეით. მე... მე... ნაბუშარი ვარ!

— ნაბუშარი? — ნაბუშარი. იქნება მე პირველად დავებოდე ჩემს მშობლებს, დაეგებოდა პირველსავე სიყვარულის ანუ ვაფაოდ. ეინ იცი, რა სიტუკობითა და სიხადგეგე ჩემი ვინაობა და მას აქვთ სიყვარულით ემგობდნენ ერთმანეთს ისინი პირველში, მაგრამ ბოლოს ვაგუმწარდებოდათ ის სიხარული, როცა მე დამიხსნადენ. დმერთო, ნეტა რად არის ესე მწარე ნაუფი სიყვარული, რომ დეიწილი თუ არა, როგორც უნებრით ნიეთი, ისე მომიზოვოს თავიდან? შედეგ თურმე ასეთი ქალაქის ნახევი დამაგდე! „მოუთაღვიო-სახლად თამარი დაურქეთა“. ჩემის ვინაობის მეტი არა ვიცი-რა.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

გადახვედა და განადგურა ცეცხლმა. ცეცხლი ბუჩქრიდამ მოსდებდა სახლს და, სანამ არ გაძლიერდა, ვერაინ გიგო თურმე, ჩემი გამოც სახლითა ერთა ყოველ გვარი ნიეთი და სახლის სამკურთხელო ცეცხლმა იხსენებოდა. ამ ბოზენ 20,000 მან. ზარალი იქნებოდა.

* დუშეთი: ამ წლის დამდეგს, დანიშნული იყო ქალაქის დებუტატები ხის არჩევანი. პირველ დებუტატად არჩიეს ბანი ი. კარანგოზიშვილი, ხოლო მეორე დებუტატად იმე წინაწინდელი დებუტატი დარჩა.

* ამ თვის 26, ერესალიშის ქუჩაზე, ტფილისის მცხოვრებელმა არწვ კარანგოზმა და იმისმა ამავესა ცხანამ ქარაღის მცხოვრებელს რაფელ კარაშვილს 76 მან. ამავეს წლებსა დაკავებულ იქნა. მკვლელობა და 44 მან. უპოვებს. მეორე ქურდები დეკეტენ.

მასწავლებელ და აღმზრდელ ძალა

თა საზოგადოების კრება

სამშაბათს, 26 თებერვალს, ტფილისის დედათა გინწაზიის სადგარში შესდგა კრება ტფილისის მასწავლებელ და აღმზრდელ ძალთა ურთიერთის დახმარების საზოგადოების წევრთა. კრებაზედ სავალდ მოიყარა ხალხსა თათვი. ჯერ წაითხოვე იქნა მდივნისა და ხანინაარის ანგარიში. 1891 წლის ანგარიშის წაკითხვის შემდეგ სარეგულირო კომისიის წევრმა ბანმა ვლ. ი. კაიდანოვმა სთქვა, რომ ჩვენ გენი-ებელად ნაგარიში და ყოველდღე წესიერად და როგინად დავებოდა, არაფერი შეგებდებოდა ისეთი, რომ ამ შეგვეწყარებინო. ამას შემდეგ ანგარიში საზოგადოებისათვის თითქმის ერთ-ხმად იქნა დამტკიცებული იქ მეოფ წევრთა მიერ. ბევრ საზოგადოებას ამოირჩია საპატრონო წევრად ა. ჰ. ბაშეტიანი, რომელსაც ათი თუმანი შეუწარავს მასწავლებელ და აღმზრდელ ძალთა ურთიერთის დახმარების საზოგადოების სასარგებლოდ.

მარი ნაბუშარი!.. ნაწყეტ-ნაწყეტად ვისრული მე ამ სიტყვებს. — თამარ, არა მჯერა, რომ შენ ნაბუშარი იყო! რომელი ნაბუშარი ვადავადებდა, რომ მე... — შეგამინა? ამ სახელმა? ენლა ხომ შეხედე, რაღაც ვეფარბოდი ჩემის თავგარდასახების თქმას! — შეგამინა? ჰე!.. ჩემო თამარ, მე ვერ შეგამინებს. კიდევც გიმეორებს: წამოღო, წაიღეთ და ჯვარი დავიწერათ. — ნუ ჩქარობ, ჩემო ნუგეშო, ჯერ არ გამოთავებია ჩემი ამ ბავი. — მიამბე, მიამბე. — ხომ ვკარგად იცი ნაბუშარების გარემოება? მაქოვარ დედაცაცის ურჩი-გებენ და გამოსაკეც უფლს თეთრად აძლევენ, ვიდრე შენის წლისა არ ვახდებენ. მე გეცნა ეგ მარგოზა, რომელსაც შენ ტარტაროზი უწოდებ. შენის წლისა რომ გეცნა, მოკიდ-ნენ ჩემ წესაყვანად, მაგრამ მაგან აღარ დამანება და შელოლ ამიყვანა. მაშინ გავიგე ჩემი ვინაობა და მას აქვთ სიყვარულით ემგობდნენ ერთმანეთს ისინი პირველში, მაგრამ ბოლოს ვაგუმწარდებოდათ ის სიხარული, როცა მე დამიხსნადენ. დმერთო, ნეტა რად არის ესე მწარე ნაუფი სიყვარული, რომ დეიწილი თუ არა, როგორც უნებრით ნიეთი, ისე მომიზოვოს თავიდან? შედეგ თურმე ასეთი ქალაქის ნახევი დამაგდე! „მოუთაღვიო-სახლად თამარი დაურქეთა“. ჩემის ვინაობის მეტი არა ვიცი-რა.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

— ნაბუშარი!.. ნაბუშარი!.. თამარი გახუმლა. ჩაკიდა თავი და ჩამდნსავე ხანს ის იყო. მეც ვეჯექ გამხუმრული და თელა ვიდემბელი იმის სახის ცეცხლივებას.

მერე წამოდგა მმართველობის ერთი წევრთაგანი და ლაპარაკი ჩამოავლო წიგნთ-საცემის შესახებ, მან სთქვა, რომ ჩვენს საზოგადოებას საქმიან ტრეკლად წიგნთ-საცემი აქვს, მაგრამ აქამდე მხოლოდ წევრის სარგებლობებზე გვეჩვენა და საზოგადოებას სანაზღაუროდ ვაგვიჩვენებდა და ამით შეზღუდული მოგვითავსებდა. ამის შესახებ თხოვნად მივართეთ ტრეკლის გუბერნატორს, მაგრამ ეს თხოვნა არ იქნა შეწყნარებული. გუბერნატორმა სთქვა, წამომიდგინეთ სია იმ წიგნებისა, რომელთა შენახვა საჯარო წიგნთ-საცემებს ადგილობრივი აქეთ, და თქვენი გინდათ მოიპოვოთ თქვენის წიგნთ-საცემისთვისა. შევადგინეთ ასეთი სია, მივართეთ, მაგრამ დღევანდელად არც იმის აუკარგავინაობის ვიცით რამე. კარგი იქნება, შემოსწავლის თხოვნითვე მინისტრს მივმართოთ და იმისგან მოვითხოვოთ ნების დარტყვა.

რადგან კრძალვით წიგნთ-საცემის საჯარო წიგნთ-საცემად გადაქცევის უფლება საზოგადოებას წესდებით არა აქვს მინიჭებული და ამისათვის წესდების მექანიზმს შეცვლა საჭიროა, ხოლო წესდების შეცვლა და შეკრება მხოლოდ მაშინ შეიძლება, თუ კრებაზე 2/3 მოიყარა თავი მთელის წევრებისამ, ამიტომ კრებამ დაადგინა: ამ საქმისათვის საგანგებო კრება იქნას გამართული 17 მარტს, კვირას, საღამოს ხუთს საზედ და ამ საგანგებო კრებებზე მივლეთ, შემოსწავლი წესდების შეცვლასა და შეესებას გარდა, აგრეთვე შევდგინო საგნების განხილვა: საზოგადოებისგან გატანილ სესხისათვის სარგებელი არ სულ არ გავაძლეთ, ან ძალიან მცირე და როდონისებანი იქნას ხმარებული საზოგადოების მოღვაწეობის განსაზღვრება.

მე შევიდ სავანი—საზოგადოებრივი გატანილ სესხის დარტყმის ვიღაც დანიშნა იყო. ამის შესახებ მმართველობამ განაცხადა, რომ საზოგადოების მოვლენის ზნობად სულ-მოკლეობის გამო ერთის წლის განმავლობაში ვერ აბარებებენ სესხს, და კარგი იქნება, რომ ეს ვიღაც განაგრძოთ მთელი იქნას. საზოგადოებამ ამ სავანის გარდაწვევით თვით-მმართველობის მიანდა, თუ საჭირო დაინახეთ, შეგიძლიათ, ერთის წლის მაგიერ, ორის წლის ვიღაც მისცეთ.

შემდეგ ამისა წაიხილეთ იქნა ამ 1891 წლის მოსალოდნელი ხარჯთა-აღრიცხვა. ამ ხარჯთა-აღრიცხვადან ხანს, რომ საზოგადოება აწ მდგომარეულ წელს შემოსავლის მოკლებას წერდა შემოსავლის 1000 მან., კონტრეტად 800 მან., სესხის დაბრუნების 1100 მან., თანხის და გაცემულ სესხის სარგებელს 200 მან. და მუდკრების და საყმარეობის ხალხოდან შემოსავლის 100 მან., სულ 3200 მან. მოსალოდნელ ბარჯს: კანტელარისა და საზოგადო კრებისათვის 400 მან., ლეკტივების და კურსებისათვის 250 მან., წიგნებისა და ქუჩისაგან გამოსწავლად 300 მან., წიგნების შესწავლად და იავ-ფასიან სადგომების ფონდისათვის 574 მან., სადგომის ღირსად 600 მან., კანტორის მმართველ-გამგებობისათვის 300 მან., საყმარეობის სადგომების მოსწავლად 100 მან. და მოსალოდნელ ბარჯს 100 მან., სულ 2624 მან., სესხის ვასაცემად ჩრება საზოგადოებას 576 მან.

რადგან მმართველობამ და გარეთვე კრებამ ეს ფული სესხას ვასაცემად მიკრეფ დანიხა, დადგინოთ იქნა, რომ მმართველობას ნება მიეცეს 400 მან., შემოსავლას და ტრიალში მყოფ თანხიდან (оборотн. капитал) ხელი მოინაცულოს, 1000 მან., ფული იმ-მართს სესხისთვისა.

დასასრულად კრებამ ოთხი წევრი ამირჩია მმართველობისა, ორი იმათი კანდიდატი, ხოლო ერთის კანდიდატის არჩენვისი შემდეგ, საგანგებო კრებისათვის ვადსადა, და ორიც სარევიზო კომისიის წევრი—ბნნი ა. პ. ზამხეტევი და ზაქტრეგვი.

კრესეთი

„Волжск. В.“-ში მოგვითხრობს, რომ ამ ხანად უახლოვნი ერთი იშვიათი სანახაობის მახინჯი ბავშვი დაიბადა. ეს ბავშვი სხვაფერე ყველფერში უნაკლებოდა, მხოლოდ თავი და თავის სხეულ-დასწრად ნაწილის სკრად აქვს მოყვანილი. ვერც ერთი რომ ბავშვის ორი პირი აქვს და თითოეულს პირში თითო ენა. როცა ბავშვი ტრიალს ტრიალის ხმა ერთის პირიდან იმის, ხოლო ძმულ-სკრად ორივე პირითა სწრავს. სხვების ადვილად ორი ერთმანეთთან შეზრდილი სტერივი აქვს სამის ნესტოთა. თვლით ერთი-ერთმანეთთან ძალიან მოშორებითა აქვს და ისეთის გამჭვირვაობითა და მიხედვლობითა გამოიკვრება, რომ მახინჯევი ბავშვი რომ ძალიან, არავითარი სიკეთის ნიშნები არ ეტყობოდა, მაგრამ ჩქარა მოსულიერდა და სულის თქმად დაიყო.

„Астр. Вѣст.“-ი ამბობს, რომ ამ ხანად ასტრახანში იკაურს მთიფაე-სესხილის ერთი უზარმაზარი თარი-დალიტარა, რომელიც სამსკრად-თხუთმეტეფი ფეთი გამოსულა. ტანს აუწონია 57 ფუთი, თავს—8 1/2 ფუთი, ხოლო ქირითს—9 1/2 ფუთი. თუ ტანს 300 მან. დაეფასებთ და ქვირითს თითო ფუთს 85 მან. ამ თარიის თითო დაქვს 1,107 მან. სინიკის მ-ერ გამოკრული თარიის თავის სიდიდეს გარდა იმითა შესანიშნავი, რომ მავალითა არ ყოფილა, ამ სიდიდით თარიის ქვირითი ჰქონდა.

გაზეთი „Екатерибургская Недѣля“ სოფლის მასწავლებელთ დაქვითულის ფასით ეთმობა, მაგრამ სასურია, რომ წესისა და როგის დასაცემად, სოფლის მასწავლებელმა მოწინააღმდეგეობის რედაქციისა, რომ ნამდვილად სოფლის მასწავლებელია. შიგნის სოფლის სასამართლომ ერთს მასწავლებელს ჯალს ამის გამო შევდგეი შინაარსის მოწინააღმდეგეობის უფლისა მასხრისა სასურ-მობს, რომ ესა და ეს მასწავლებელი ქალეფ და ამ მასწავლებლის თანამეფედ არის და, როცა ამა და ამ ქარხანაში მმართველად, კარგი ყოფი-ქვეისა იყო და არავითარი უწყსოე-ბას არ ჩადიდა. 16 იანვარს 1891 წ.

უცხოეთი

ნებლნი. ლორდ რანდოლფ ჩრება ჩილმა, რომელიც კონსტრუქტორების

დასის სადგომო-კატორა ვრეკიკის გეუ-თების, ამას წინად წარმოსთქვა ფრად საყურადღებო სიტყვა მუშაო საქმის შესახებ ინგლისში. აი რა სიტყვა ღრადმა ჩრებალმა: „თქვენი ურადლდე-ბა,—მიმართო ღრადმა კრებას,— უნდა მიეცეთ ერთს გარემოებას, სახელდობრ, იმას, რას უპირაობთ და რა გინდათ გარეგონი მუშების საყ-თილდელად მუშების ხელში ძალიან აქვდალ და უიმითით ვერ გარე-ღებთ დიდი სახალოტიკო საქმეები, მუშების შესახებ ბევრ-გვიარა ლაპარაკი იმის, ამ საქმეს მე ორ-ნაირად ვუყურებ. ჩემს აზრით, მუშების ვა-მოფხობლება ქვეყნის კეთილ-დღეობის მომსახურებელი ნიშანია: მუშა კაცი ზედდევ, რომ ამ ბოლოს ღრადს სამ-არეგონი საქმის პატრონები დიდ მოგებას იღებენ ჯიბეში, თითონაც მჭირთ წილიდან ამ მოგებაში და ამ სურვილის განსახორციელებლად ის ხერხი მოიგონებს, რომ ვეღვე-ბიან ხოლმე, პირს შეკრებენ და ხელს იღებენ მუშაობაზე, ვიდრე ძალის არ დატანენ საქმის პატრონს და არ შე-წყნარებინებენ თავიანთ წინადადებას. ეს ერთის მხრით. მეორეს მხრით რომ შევხედოთ ამ საქმეს, დავინ-ახეთ, რომ მუშებმა იგონეს, რა სა-ხალოტიკო ძალა აქვთ ხელში და უნ-დათ ეს ძალა თავიანთ სასარგებლოდ გამოიყენონ. ამ ბოლოს ღრადს შე-ნიშნავენ, რა ძლიერ ვაგრძელებს შემოსწავლით ვაფთვეს და მუშაობაზე ხელის აღება მუშაო შორის. წიგნად ვეღვრად სწრავს და მუ-შების ვაფთვის წილიდან დავრეკვს. ღრადში ვაფთვეს ისეთი ძლიერი იყო ხოლმე, რომ აუტრეგელი ზარ-ლი მოჰქონდა. დაბა და სრფვედშიც ხშირი იყო ასეთი ვაფთვეა. საქმე იმე გამწვევებულა, რომ, როგორც ეტყობა დიდი ომი მოსალოდნელი კა-პიტალსა და შრომას შორის, ისეთი ომი, რომლის მოწინააღმდეგე აღიქმის დადებს პირობებს, არაფერი არ და-ეფთვითა ერთმანეთს. შესძლია, ეს ომი ბევრად უფრო დამღუბველი იყოს, ვიდრე სისხლის დაღუბველი დაწყებული. ასეთი დღეს ეთარება საქმისა, რომელსაც არც ერთი კე-თილ-განვიერი კაცე უტყუებდა არ უნ-და მოეცილოს (ისმის ტანში კვრ). როგორ ვეცევეთ მერე ჩვენ ამისთა-ნა გარემოებაში? კონსტრუქტორების ზოგიერთი ქრანალ-ვაფთვითა, რომე-ლიც, სამწუხაროდ, ვითარამდგენე-ლია მხოლოდ ტრიალების ერთის ნა-წილისა, მანიათივე ყოველ შედ-გება ხოლმე, როგორც კი თავს იჩენს საღმე ვაფთვეს მუშებისა. ეს ქუჩინალ-გაზეთობა იქვს საქმის პატრონობა და მრეწველობა მხარისა, აბრეგებებს მუშებს, ძალ-მამრიგობას ეტანებოთ და ამეფ ღრადს ურ-ჩენს საქმის პატრონი, თქვენიც ვა-ფთვეთი და შეკრებით პირობა, რომ არ აუტრეგელი მუშებს სურვილი. და აი თუ საქმის პატრონებმა გი-მარჯვებ, თუ დაამარცხეს მუშები, იმისთ სიხარულს სამსლდარი აღარ აქვს: დასკინად და მასხარად იღე-ბენ მუშებს ნიშნის გებით, უცარე-ვად, ვერ შეისრულეთ თქვენი სურ-ვილი. ორადღა მეთინეთ, კონსტრუ-ქტორთა მოქალაქეობისათვის ვანა აზ-რი აქვს ამისთანა საქციელს? ან კე-თილ-განვიერება ვანა ასეთი საქციე-ლი? ამის პასუხად უნდა ესთქვა, რომ ასეთი საქციელი მე უფურცებელ მი-

მანია, კონსტრუქტორ პოლიტიკოსთა ვილი დიცივს და დივიდენდი საკონ-სტრუქტორა პრინციპები და, როცა მუშათა ვაფთვეს ჩაიფარებდა ღა-პარაკი, მან უნდა მოუყრებოდა სრუ-ლის მოუღვალობით ვანსარას სა-ქმე და მხოლოდ ის ინაღლოს, რა გვარად უნდა დამყარდეს მშვიდობა მოადეცთა შორის“.

შემდეგ ორატორმა სთქვა, რომ თუ გინდა კონსტრუქტორებს მუშა ხალხის გული მოეგონო, უნდა ეთხოვონთ იმითთვისა. უნდა დაარსებულ იქნას სახელმწიფო მედიტატორთა სამარ-თალი ასეთის საქმეებისათვისა. არც ერთს სამინისტროს და არც ერთს სახალოტიკო დასს ნება არა აქვს, გულ-ხელი დაიკრიფოს და ისე უც-ქრადეს, ასეთის საწინაღობის ომის გაძლიერებას კაპიტალსა და შრომის შორის.

ჩრებალმა ბოლოს მუშათა სა-სარგებლო კანონების შემოღების შე-სახებაზე ილაპარაკა. დასასრულდ მო-უყრიეთ თავი თავის აზრებს და სხვა-თა შორის ისა სთქვა, რომ არას ჰვავს ეფექტობა, ვითომ ამოდენა მუშა ხალხის სურვილი უყურებთ მტებს ხალხს წარმოადგენს. იქნება ცუდი რამაც ურეცია ამ სურვილში, მაგრამ კარგი და სასარგებლო ბე-რიათა. ჩემი გულითათ სურვილია, ტრიალების დასმა მეტი თანაგრძობა გამოიყენოს მუშა ხალხს და უშეშ-ლოს, შეისრულოს ამ ხალხს კოდეცი-ვე, რაც მის სურვილში სამართლიანი და საკეთილია და დახმარებით იმ-დენად მოიგოს მისი გული, რომ უს-რის ათქმევიანა და ხელი აღებინოს იმაზე, რაც ცუდია და უსამართლო-მის წაღლიშო. ასეთი პოლიტიკა ჩემს აზრით, დიდად საინებო იარა-ლია ტრიალების დასისათვის მის ტერე-თა წინააღმდეგ ბრძოლაში.

წერალი აშხეი

მივკვლივთა ვაგამის დაწვა იაზონისში. ააზონისში მივკვლივთა ვაგამის დაწვის წესი იმდენად განსაზღვრულია და გეუმთავრებულია, რომ არც ვაგეურისა და არც კეონომიურის მხრით არავითარს ნაკვალევებს არ წარმოადგენს. 1888 წ. ააზონის სა-ტასტო ქალაქს ტოკოაში 34,437 ან-მანია მომგვარდა და მით შორის 11,023 ვაგამი დაწვა. მას ყველ რაც მიკვ-ლეულია დამარცხ ქალაქის აღმარ-ღულ იქნა, დაწვა უფრო სმარია მო-ღეს შექმნა. მივკვლივთა ვაგამის დაწვა, ფასის მისეფად, სამ სარასს და აისს გეოფილი. დაწვა აღმს 25, 8 და 4 მარკა. ვაგამები, განგებ ამისათვის გეოფილ მოქალაქეობა, უმეტეს წაწი-და იქნა წარმოადგენილი მამაქმე-ბი იტნებთან ზღვაზე მოკლერიობის დროს, სხვათა ფრეწველი ისე მოქალაქეობა დაწვა უნდა დასალოდ სამა საათი. ერთ დღეს შეეგვე დასარგებული ვაგამი სათესვეს მივკვლი.

ზღვის გავლენა ცხოველთა ჯან-მრთულდობაზე. ზღვაზე მოკლერიო-ბის დროს მთავრად ცხოველი სუსტდება და ვაგამებს. განსაკუთრებით მამაქმე-ბი იტნებთან ზღვაზე მოკლერიობის დროს, სხვათა ფრეწველი ისე მოქალაქეობა დაწვა უნდა დასალოდ სამა საათი. ერთ დღეს შეეგვე დასარგებული ვაგამი სათესვეს მივკვლი.

გვეგვას. ერთის სიტყვით, არ არას ისეთი ცხოველი, რომ ზღვაზე ასე თუ ისე არ ვანოს და არ წაწინოს, მხოლოდ ღრადს და გველს ვაგამებს ვაგამს.

გეგმა

25 თებერვალი

ბატალი. შაბათს მეგვილერ ცხა-რეგის აპირებს სიფონში წსვლას, საფრანგეთის კანონის ღელაქ-ღელაქში.

26 თებერვალი

მმართველობა. დიდი მთავარი სერ-გეი ალექსანდრეს ძე დანიშნულ იქნა მოსკოვის გენერალ-გუბერნატორად, გენერალი - გუბერნატორი თ. დოლოგოვიკოვი - კი დასაბრუნებლად, თავისისეფ თხოვნის თანახმად, ამ თანამდებობადგან, ხოლო ჩამართმეული არა აქვს სხვა თანამდებობანი და გინერალ-ადიუტანტობის ხარისხი. გუშინ გარდაცვლია სახელმწიფო საბჭოს წევრი გენერალ-ადიუტანტი ისაკივი.

მარტინი. რუსის ეკლესიის წირ-ვა იქნა გარდახდილი და შეშვედ სასულიერო ვაგამის სასაღმრთლო ხელმწი-ფე იმპერატორის დახმარების პატე-საცემად. სასულიერო დროს იმპერატორმა ვილხელმა მიმართა გრავს მთავარისა და ხელმწიფე იმპერატორისა და იმპერატორის სახელგანთქკილი დაღია.

ალაგირი. აქ მოვიდა დიდი მთავარი გიორგი ალექსანდრეს ძე. შუტერანდრეს ბირეა, 22 თებერვალი

	გაგამი	დაწვა	დაწვა	დაწვა
	285	285	285	285
სეო-მანიათი ოქრო				6 85
ქალაქის ვაგამები	186 3/4			137
მანიათი ვაგამები				
ვეფი	1 06			
5 1/2 პირილის შინა-განის სესხის მომგები-ბელები				237
მეორისა				228
სახელმწიფო ვაგამ-ზ-ნაურადიანის ბანკის ვაგამები	211 3/4			215 1/2
გარკანობის ვაგამები				
ქალაქის ბანკის				
სოფლის სურვიერ-ობის ხალხის საზოგადო-ბელები				

მიმოსვლა ცხვის მამობის შაბათს

ბათუმში ვაგამის დაწვის წესი იმდენად განსაზღვრულია და გეუმთავრებულია, რომ არც ვაგეურისა და არც კეონომიურის მხრით არავითარს ნაკვალევებს არ წარმოადგენს.

ზღვის გავლენა ცხოველთა ჯან-მრთულდობაზე. ზღვაზე მოკლერიო-ბის დროს მთავრად ცხოველი სუსტდება და ვაგამებს. განსაკუთრებით მამაქმე-ბი იტნებთან ზღვაზე მოკლერიობის დროს, სხვათა ფრეწველი ისე მოქალაქეობა დაწვა უნდა დასალოდ სამა საათი. ერთ დღეს შეეგვე დასარგებული ვაგამი სათესვეს მივკვლი.

კეთილდობით სდამოთა, საზღვარ-გ-რეო, სტამბოლად მადის. ბათუმში მოგის ოღესობა: სამშა-ბათობათი შუა-ღამისას შორის ცნობა. პარასკეობათი დღითი ოღესობა: მოკლეს ცნობა (გვესს და სოკოროსი-სეკმა შექვლით). შაბათობათი დღითი სტამბოლად. მ. ფრთადამ ბათუმში მოღის. სამშა-ბათობათი—ამის შეგვე, როგო სსხუ-მადამ მოღის ვემა შორის ცნობა. სეო-მშათობათი—დაღის 9 საათზე და მან-სწრის მოკლეს ცნობა მოსარგულე ვა-გამისათ და ვირამის ვეგის.

შმაბობით დაღვას 9 საათზე და მასწრობს შორის ცხით მოსაძრულე კავკასია-ყარამის და რუჟილა-ანსტოლისკენ წამსვლად გეგმის.

ბათუმში დღის მიღის პარასკეობითა და კერობით. რაი გემი მოგა ფთობდა, ბათუმის სასაგურტო გადასწრეს სოფელზე, რადან წაუკუნა. ამას გარდა ყოველ-გვირგვინში მოდიან ოფიციალი და ყირიმ-კავკასიის სავა-სადგურადან გადასწრეს გადასწრე გეგმები.

ბანსხაღმანი

„სიხვთაყვის კოდექსი“

ურთად კარგი და გამოსაყენებელი წიგნი იმისთვის, ვინც დასწრულ-სული და დადავლებულია მანქანითა და ავტომობილის მძღვერებით.

თხზ. დ.—რის ლონდონშია.

რუსულად გამოცემულია და—რ გეგმის მიერ.

ფასი ერთი მანხთი.

ამ სასარგებლო წიგნი ზეგრა-სა-შეაღება დასახლებული ზემსენ-ნებულ მანქანა შედგენს ასევე და და დასწრულ-სული და დადავლებულია მანქანითა და ავტომობილის მძღვერებით.

წიგნი გეგმ-დასწრული მისთვის სხვებისთვის კომპლექტის მიერ.

საყუბო იმყოფება ოტტო ასპერგერ.

გერმანულად ლეიპციგს—Otto Asperger Leipzig (საქონის), უცხო-მძღვერები წიგნის გეგმების ფასი იხილეთ. (40—84)

ა. რაინაშვილი

ყიდულაბს ყველა ნიარს მველებურს ნიკითაბს

აგრეთვე მოაწვეს ხელოვნის ქალებს, რომელთაც შეუძლიან მველებურის ხელოვნებით ოფრო-მკვდილ და პარაშუის მათეოლოგიის კურსი ფარანზე: ბათუ-ბისა, სუხუნისა, თანის ფარაბისა, და სხვა. უმარჩილესად ესთხოეთ მო-ბრძანდენ და მიიღეთ საქმე კარგა ფა-სად კურსის მოქალაქე, სარჩოების სას-ლებში, რაინაშვილის ფოტოგრაფიებში.

სხვად გამართბ

მორიული და ყველაფერი მოწოდული ოთა-ნები (Меблированные комнаты). წიხად

მეკოკა

ერეუ, ტელა

ტურანკია (ეწოდება).

იმყოფება სვერის პირდაპირ, ზუბა-ლოვის სახლგეში. ძალიან იაფად ღირს და სუფთა ოთახები აბის. მოსამსა-ხურენიც მარჯენი არიან.

ბათუმის ობანების

ტ. მუტუაძე
ს. გვირაძე
(3—2)

გამოიღება და ისჯიდება

წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების და ქართული ამსახვობის წიგნის მდარჩაბა:

ბორკილი

დრამა ოთხის მოქმედებად მსწრელებს

ა. ი. სუბათაშვილისა

დრამის წინ უძღვას მთარგმნელის წი-ნისიტყობა, რომელ შინგ მოთავსებულია ბაბლიოგრაფია თ. სუბათაშვილის უძესეს შესახებ, და მთარგმნელია ავ-ტორის მცირე ბიოგრაფია.

ფასი 40 კაბ.

გამოვიდება და ისეიდება მხოლოდ „წერა-კითხვის საზოგადოე-ბის წიგნის მდარჩაბაში“

კატარა ქანი

ისტორიული სუთ-მოქმედებისა და მს. ლექსად

აბაქისა ფასი 50 კაბ.

წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნის მდარჩაბის მოქმედა მესამე და უკან-სენელი ნაწილია:

ქართული-რუსული

ლექსიკონი

და ჩუნიშვილისა ფასი 2 მან.

რული ლექსიკონი, ე. ი. სამივე ნა-წილი ერთად ღირს 8 მან.

წერა-კითხვის საზოგადოების

წიგნის მდარჩაბაში

მხოლოდ გასაყიდად ასალი წიგნბა. მან. კაბ.

Кавказский степной календарь. რუსულ-ქართულ-სომხურ-თათრულ ენებზე მიხაბეა ქრისტესი წიგნი III—IV ყილი 1 ”

სურამის ციხე 80

საგულისხმობრო აზრები 25

ფეხების ტყარხილმ. 10

სამი ისტორიული ხრონიკა ე. თაყაიშვილისა. 1 ”

ქართული წიგნის დღიანი და ხატვის ნიმუშები ს. დათეზისა 25

Древнѣйшіе предѣлы рас-селения грузинъ по ма-лой Азии А. Хаханова 50

ქართული სასულმდგანელო ნორტებისა 60

ქართული სოხობა, დ. დათო-შვილისა 5

არჩილიანი, გამოცემ. მართ-ტაძის—ლიმელისა 75

მარაბდა პოემა ა. ფურცე-ლოხისა 20

თხზულედა რ. ერისთავისა II ნაწილი 40

ქრტესა, მოთხრობა ა. ფურ-ცელოხისა 15

ბატონყვობა საქართველო-ში რუსეთთან შეერთე-ბამდის, ისტორიული გა-მოკვლევა ა. ხანაშვი-ლისა 50

დბაბდება და აღზრდა ერე-კლე ბატონიშვილისა ლე-გენდა, ლექსად, ბარანაი-ციკოლის ნაბამობი, ისტო-რიული პოემა აკაკისა 20

განკიხული, მოთხრობა ა. მონაშობიძისა 60

ძეგლის დება მწვე გიორგი ბრწყინვალესი, იურიდი-ული მონოგრაფია ნ. ურბნელისა 25

ბორკილი, დრამა ოთხის მოქმედ. ა. სუბათაშვი-ლისა, ნათარგ. ა. მ. ახ-ნაზაროვისა 40

იფენანამ რაჰენა, მოთხრო-ბა მორხილი ყმაწილე-ბისათვის ი. გოგებაშვი-ლისა 10

თხზულედანი ი. დავითაშვი-ლისა 80

გრამატიკა გორდანიასი 55

წერა-კითხვის საზოგადოების

წიგნის მდარჩაბაში

მხოლოდ გასაყიდად ასალი წიგნბა. მან. კაბ.

საღვთური ზღაპრები შეკრე-ლი აღნაშენდასი მიერ 30

ლექსები ნ. პარანაშვილის ასალი გამოცემა 15

რამდენიმე ლექსი ცხესელისა. საქართველოს დიდი კვლენ-დარბი. გუნდასა 1891 წ. 40

სასაღვთო უბისა კვლენდარი მისივე 10

თსზულედანი გ. ერისთავის მწვერდარს უღამა ზურტარის სურათი 2 ”

ქართუ-რუსული ლექსიკონის და ჩუნიშვილისა მისივე ნაწილი 8 ”

ქართული ლექსიკონი შედგე-ნილი საბა-სულასის ობრა-ღიანისგან 3 ”

გზის ცხოვრებას შედგენილ-წილისა ალ. ლავროვი-სგან 1 ”

წინამძღვარი ზეგნისა 50

წიგნისა ცხოვრებას 1 20

იკავია ფილოსოფიის ეხო-ბისა 40

საბრძენი კაცობრივა 1 ”

ბრძენი 30

მოკლე სხვლმდგანელო ფარ-ნული ენისა. უდათი 50

მოკლე მონოგრაფია გრამატიკა-ში 40

მოკლე ფილოსოფიის ისტორია-სა და სხვად ნათე-სთვის დასაბამდგან სოფე-ღისა ვიღურ დეკლარაცი-ა 1 20

მოკლე გეოგრაფია ფიზიკა-ბრივა, მოქალაქებრივა და ისტორიკაბრივა დამტბობი-ბელო გეოგრაფიასა 50

მოკლე ქართული გრამატიკა-ს დამტბობი გრამატიკურისა და ლოგიკურის ასალიშე-ბისა 40

მოკლე რეტორიკისა მტკვერ-მეტყველებას სასარგებლოდ ასალიშედა ვსწრულ-ცივი-სა. უდათი 50

მოკლე ფილოსოფიისა, გინს საბრძენისა მოყვარობისა, რე-მედიც შეადგეს უსასო-ლოდასი, ლოგიკისა ბუ-ნებიათ ღვთის მეტყველებას და სხვასა. უდათი 50

წამება ლექსად თქმული ცხოვ-რებას წიგნისა ესტატისა. უდათი 60

ეწავლებას კონს, ანუ რეჟე-ლი ლექსები სასარგებლოდ ასალიშედა ვსწრულ ცავთა. 50

საქართველოს სომხთსე საბა-ნანსის ოცდა შუადი სუ-რათით 10

Книга Калилаи и Диманаи ბრწყინვალესი Васень ივხვინებისა подь име-немь басень Бидайя, მე. ო. ატაია и М. В. Рибиняია, ძეგნი 3 ”

Материалы для русской исто-рии, С. А. Бълюко-рова 3 ”

Сношения России съ Кав-казом, С. А. Бълюко-рова 3 ”

Поэма старца Арсевия Суханова въ Грузию 1637—1640 гг. 25

საოლინიკო და სალიტერატურო ბაზითი

ივერიი

1891 წ. 1-ს იანვრიდან გამოვა ყოველ-დღე კარდა იმ დღეებისა, რომელნიც შედ მოსდევნ კვირა-უქმების.

12 თითი	10 მ.—კა	6 თითი	6 მ.—კა
11 ”	9 ” 50 ”	5 ”	5 ” 70 ”
10 ”	8 ” 75 ”	4 ”	4 ” 70 ”
9 ”	8 — ”	3 ”	3 ” 50 ”
8 ”	7 ” 25 ”	2 ”	2 ” 50 ”
7 ”	6 ” 50 ”	1 ”	1 ” 75 ”

საზღვარ-გარეთ დაბარებულ ეტირება 17 მან, მიეღოს წლით. სოლის მსწრულმელო „ივერია“ მიეღოს წლით დეკემბრით 8 მან. ტულიასის გარედ მსწრულმელო უნდა დაბარებ გასეთი შედგენის ადრესით:

Тифлис, Въ редакци газети „ИВЕРИЯ“.

თუ ტულისში დაკეთილი გავითი ტულისის გარეშე აღრეს-ზედ შესვლილი ვინმე, უნდა წარმოადგინოს რედაქციაში ერთი მან-თი; სხვა ყოველის აღრესის შეტულაზე—40 კაბ.

თუ თთვის განმარტობაში დაიკეთა ვინმე ვაზითი არა მიეღოს წლით, იმას მხოლოდ შემცვეს თთვის პირველ დღედან გვეგვანებ-ბი. განსხვადებანი მიღებანი ვაზითის რედაქციაში.

ფასი ბანსხაღმანის დაბამდგანაში:

ა) მოთხე გვერდზედ თითოჯერ სტობიანი 8 კაბ, პირველზე— 16 კაბ. ბ) სრული უკანსეხედა გვერდზე 30 მანათა, სოლი პირველი გვერდი—60 მანათი. რიცხვი სტობიებისა გამოანგაჰებება იმის ცვა-ლებას, რამდენს ადგილსაც დაიჭრის 25 ასო გასეთის ტექსტისა.

ხელ-ნაწერი და საგვთოდ დანაშული წერილები (კორესპონდენციები) რედაქციის სახელმძღვანელს უნდა გამოგვანებონ. მიეღებო ხელ-ნაწერები, არა საგვთოდ წერილები, თუ საჭიროება მოითხოვს, ან შემოკლებულ ან შესწორ-ებულ ეწებება. არ-დასაბამდგან ხელ-ნაწერებს, თუ ერთის ოთხის განმარტობაში პატრონიკმა არ მოეპოვნეს, მერე რედაქციას ვეღარ მოსთხოვენ.

არა-განს მიწერ-მოქმედის არ-დასაბამდგან ხელ-ნაწერებისა და წერალებს შესახებ რედაქცია არა ეასრულებას.

პირდაპირ მოლაპარაკებისათვის რედაქცია თავისუფალი იქნება ყოველ დღე, გვირგვინ-ქმედის გარდა; პირველ საათიდან სამ საათამდე და სადამბობით რედაქცია 8 საათამდე. რედაქცია იმყოფება: კუთაში, ნიკოლოზის ქუჩაზე, თ. გრუზინს-კისეულს სახლგეში, № 21.

ქართულითა ამსახვობის წიგნების მდარჩაბაში

ისეიკავას შემდეგია ასალი წიგნბა.

1) ხალხური ზღაპრები, შეკრებილი აღნაშენის მიერ წაგნი I	30
2) იგივე, მწვენიერის ყილი	80
3) თხზულედანი ი. დავითაშვილისა სურათით „Facsimile“ თი და ბიოგრაფიით	80
4) იგივე მწვენიერის ყილი	1 25
5) დაბადება და აღზრდა ერეკლე ბატონიშვილისა ლევენ-დარული პოემა ბარანაი	15
6) სურამის ციხე გამოც. მესამე გრ. ნარკვიანისა	25
7) მარაბდა პოემა ანტ. ფურცელოხისა	20
8) „წიგნობა“ პოემა მისივე	20
9) ახალი ვარიანტი წმ. ნინოს ცხოვრებისა ანუ „მეორე ნა-წილი ქართლის მოქცევისა“ გამოცემულია რედაქტორობით და წინამძღვრობით ე. დავითაშვილისა	40
10) ანდერძი ანტონის II, საქართველოს კათალიკოსისა, გამოცემული დ. ფურცელოხის მიერ	30
11) რამდენიმე ლექსი ცხესელისა	15
12) „სამი ისტორიული ხრონიკა“ ექვ. თაყაიშვილისა	1 ”
13) „Древнѣйшіе предѣлы рас-селения грузинъ по Ма-лой Азии“	50
14) „ბატონყვობა საქართველო-ში რუსეთთან შეერთებამდის ისტორიული გამოკვლევა ა. ხანაშვილისა	50
15) „ქართული სახელმძღვანელო ნორტებისა“ ზარაბიძისა	60
16) „ფეხების სახლობა“ მოთხრო. ნ. მგალობლიშვილისა	15
17) „თამარ ბატონიშვილი“ ისტორ. რომანი ჩრეულმელოხისა	1 ”
18) „Русско-грузинский словарь“ вновь составленный по новейшимъ русскимъ словарямъ. დ. ჩუხუბელი	3 50
19) „არჩილიანი“ გამოც. მჭიკაძისა-ლიმელისა	75
20) „მიხაბეა ქრისტესი“ თხზ. თამა კვებელითა თარ. ლათი-ნურიდან ა. მღვდლიშვილისა წიგნი III და IV ყილი	80
21) იგივე ყილი	60
22) „მიხაბეა ქრისტესი“ წიგნი I და II ყილი	70
23) „შვილის აღზრდა“ პედაგოგიკური წერილები თ. ხუციაძისა	20
24) „გზაწილების ფიზიკური აღზრდა“ გ. იოსელიანისა	20
25) „მეგლისა-დება“ მეფე გიორგი ბრწყინვალესი ნ. ურბნელისა	25
26) „იფენანამ რაჰენა“ მოთხრო. ი. გოგებაშვილისა	10
27) „ეკოკოლას ნაამბობი“ ისტ. პოემა აკაკისა	20
28) „ბორკილი“ დრამა თარ. ახნაზაროვისა	40
29) „ქანა—დარკ“	5
30) „ბერლონის გარემოცვა“	5

ქალაქ გარეთ მსკარებთი შექმნეს აღრესით უნდა მიმართონ: Тифлис. Въ Книж. Магазинъ „Грузинскаго Издательскаго Товарищества“

Лорисъ-Меликовская ул. д. Зубалова.